

Рамусь А.М., Рамусь М.О.

ОСНОВНІ ЗАХОДИ ВИЗНАЧЕННЯ КОЛЬОРУ ПРИРОДНИХ ЗУБІВ ПРИ ЕСТЕТИЧНОМУ ОРТОПЕДИЧНОМУ ЛІКУВАННІ

Полтавський державний медичний університет, Полтава, Україна

Мета дослідження – оцінити й вибрати методику визначення кольору зубів при протезуванні керамічними й металокерамічними незнімними конструкціями на прийомі в лікаря-ортопеда.

Матеріали й методи. Ми проаналізували основні заходи визначення колірних і естетичних показників при керамічному й металокерамічному незнімному протезуванні. Для якісного оцінювання колірних показників відтінку зубів пацієнта й майбутньої конструкції необхідно враховувати освітлення природного проміжку часу, оцінити штучне освітлення, наявність шкідливих звичок, які впливають на колір, а також індивідуальні особливості кольору зубів.

Результати. Визначаючи колір, необхідно звернути увагу на такі ключові моменти:

1) не визначати колір у кріслі за яскравого освітлення, особливо у вечірній час; 2) визначати колір зуба на нейтральному колірному тлі (стіни димчасто-сірого кольору, або, як ми говоримо, кольору нейтрального фото, світлофільтра), тобто там, де немає відбиття від яскравого одягу пацієнта, халатів співробітників, підлоги і стін кабінету, віконних штор і т.д.; 3) ідеальним є визначення кольору за природного денного освітлення навпроти рівномірно освітленого вікна з північного боку: північний напрямок дозволяє уникнути яскравого сонячного світла; 4) оптимальний час – полудень; 5) якщо визначити колір неможливо за природного денного світла, то при цьому для освітлення необхідно користуватися лампами денного світла. Електричні лампи також краще не застосовувати, тому що вони випромінюють червоний спектр, який дає неприродне колірне тло; 6) сила освітлення має бути невеликою, тому що інакше кольори здаються блідими й водянисто-розмитими, слабке ж освітлення може дати сіруватий відтінок; 7) до визначення кольору зуби пацієнта необхідно почистити (різними методиками професійного чищення); 8) під час визначення кольору зуби й зуб-зразок мають бути однакової вологості (змочені ротовою рідиною); 9) оглядати зуби необхідно з різних кутів зору, при цьому відстань до ока має складати близько 50 см, час огляду - не більше 15 - 25 с на кожен зуб; 10) визначати колір зубів кожного квадранта порожнини рота окремо від інших; 11) якщо в пацієнта яскравий одяг, його необхідно задрапірувати; 12) губну помаду, що створює занадто тепле тло, необхідно видалити; 13) якщо лікар або асистент страждають на дальтонізм, до визначення кольору необхідно залучати інших осіб. Як відомо, частковий дальтонізм трапляється у 8% чоловіків і 1% жінок. Ця статистика досить точна й нею необхідно користуватися у визначенні кольору, залучаючи жінок-асистенток, причому висуваючи до них певні геронтологічні вимоги: їхній оптимальний вік не має перевищувати 30 – 35 років, тому що пізніше відбуваються процеси природного старіння кришталика ока і як наслідок цього - його помутніння; 14) у край небажане визначення кольору наприкінці робочого дня, коли очі втомилися. Щоб цього не відбувалося, оцінюючи кольори, слід дивитися на один зуб не довше 5 секунд, після чого очам необхідно відпочити на нейтральному тлі або, скажімо, споглядаючи пейзаж біля вікна чи блакитне небо; 15) пацієнт має сидіти в стоматологічному кріслі (у жодному разі не лежачи) напроти лікаря й вікна під кутом 45 градусів у бік дефекту відсутніх зубів на відстані 50 см від природного освітлення; 16) зуби пацієнта й зуб-зразок мають бути ізольовані від порожнини рота матовим світло-сірим папером.

Необхідно врахувати, що дуже часто, особливо якщо не проводилося професійне чищення зубів, основний колір не відповідає вимогам відтворення індивідуальних естетичних характеристик.

Ми рекомендуємо виготовляти індивідуальний колірний зразок тієї керамічної маси, з якою безпосередньо працюють зубні техніки і який є найадекватнішим еталоном для відтворення кольору.

Висновки. Отже, якісне визначення колірних показника майбутньої конструкції є одним із найважливіших етапів ортопедичного лікування. Якщо лікарю вдається досягти правильного й точного визначення кольору зубів і його відтворення, це забезпечує високу естетичну якість ортопедичних конструкцій, дозволяє скоротити випадки повторного протезування, що, своєю чергою, зменшить кількість конфліктних ситуацій і підвищить ступінь задоволеності результатом лікування. У тому разі, коли кожна одиниця зубного протеза буде виглядати як природний зуб, це відновить естетичний вигляд усієї порожнини рота й поліпшить зовнішній вигляд пацієнта, а також буде сприяти нормалізації загального стану здоров'я за рахунок набуття ним втраченого почуття впевненості й відновлення емоційної рівноваги.